

OJE

BLIKKET

Konsulenten
spredrer håb
og glæde

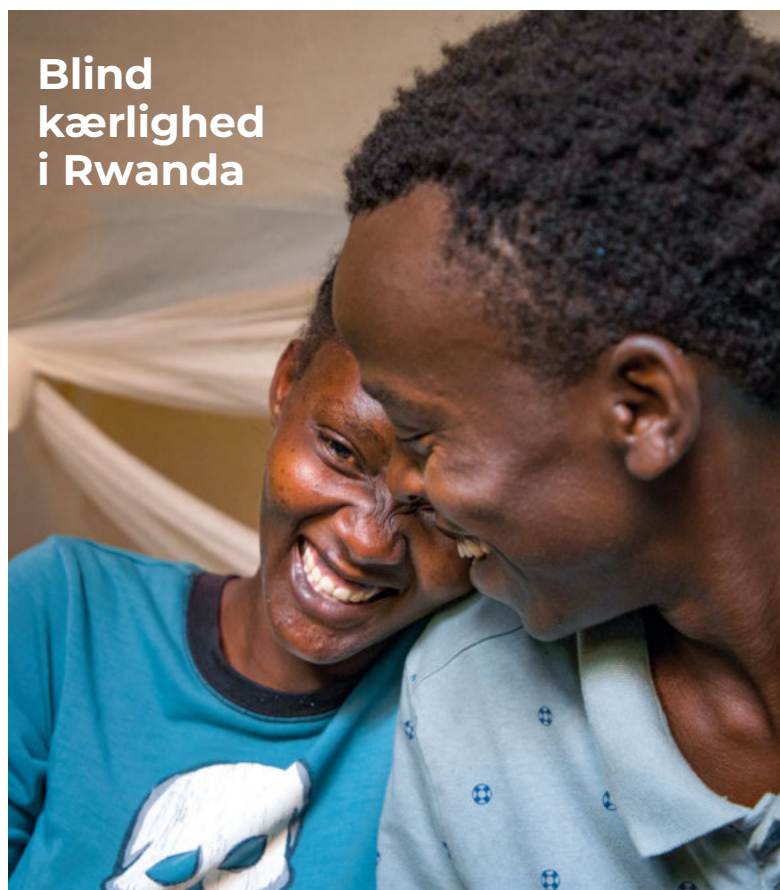
Bjarne fik
livsglæden
tilbage

Ny forskning:
Kurser øger
trivlsen

Førerhunden
Astrid
betyder alt
for
Kenneth

Blind
kærlighed
i Rwanda

Bidragydermagasinet
fra Dansk Blindesamfund
Nr. 30 · 11. årgang
Februar 2023

ISSN nr. 2245-9847

Udgiver
Dansk Blindesamfund
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup
Telefon 38 14 88 44
oejeblikket@blind.dk
www.blind.dk

Redaktion
Ansvarshavende redaktør:
Ask Løbjerg Abildgaard
Redaktør: Christina Hammer
e-mail: oejeblikket@blind.dk

Design: ThinkCreative

Oplag: 80.000 eks.

Næste udgivelse:
Maj 2023

Sammen udfordrer vi blindhed.
Vi støtter og hjælper mennesker
med synshandicap. Vi kæmper for
at skabe lige muligheder i samfun-
det. Og vi bidrager til at forebygge
synshandicap.

Følg os på Facebook:
[www.facebook.com/
danskblindesamfund](https://www.facebook.com/dansksblindesamfund)
og på Twitter:
<https://twitter.com/DKblind>

Støt vores arbejde på
www.blind.dk/syn

Vind udstyr
og træen med
TRX hjemme
som de gør på
Fuglsangcentret.
Deltag på
side 31.

INDHOLD

- 4 Tina spreder håb og glæde
- 8 Træn hele kroppen med TRX
- 10 Kenneth får sin første førerhund
- 14 Rehabilitering virker, fastslår rapport
- 18 Jeg blev et helt nyt menneske
- 22 Synshandicappede undervisere er vejen til succes
- 24 Danske konsulenter hjælper ukrainske krigsflygtninge
- 28 Internationalt: Når kærlighed finder lys i mørket
- 31 Konkurrence

Kære bidragyder

Tak fordi du læser med og støtter Dansk

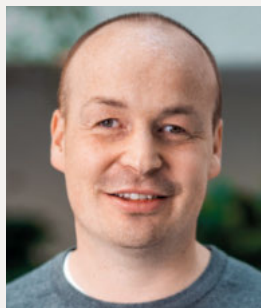
Blindesamfund. Du gør en forskel for mennesker med synshandicap, og dine bidrag betyder meget. Mere, end du måske lige går og tror. Mange giver til gode formål, men de færreste får faktisk bevis for den gode gerning, deres gaver gør.

Derfor er jeg også så glad for, at et nyt forskningsprojekt fra Aalborg Universitet dokumenterer, at kurserne i Dansk Blindesamfund virker. At vores tilbud til blinde og svagsynede gør en forskel. At rehabiliteringen markant forbedrer livskvaliteten for de hundredvis af mennesker, der hvert år besøger Fuglsangcentret eller deltager i kurser i deres lokalområde. Læs mere om det interessante studie inde i bladet.

Her kan du også møde Bjarne, der blev et helt nyt menneske, efter han var på nyblindekursus. Jeg er uendelig stolt af vores kursusafdeling, af mangfoldigheden i kursustilbuddene, af vores dygtige undervisere – langt de fleste med et synshandicap. Hvordan de bruger sig selv og synshandicappet til at hjælpe andre og give dem troen på livet tilbage. Men du spiller også en afgørende rolle for den succes – for uden dine bidrag kunne vi ikke tilbyde alle kurserne eller glæde så mange blinde og svagsynede. Så endnu en gang tak for din støtte, og fordi du er med til at gøre en forskel for mennesker, der ikke kan se.

Mange hilsner

Ask Løvbjerg Abildgaard
Landsformand for
Dansk Blindesamfund

Der er flere måder at støtte Dansk Blindesamfund på, så vi fortsat kan hjælpe blinde og svagsynede.

BANK

Overfør din støtte til reg. nr. 4180 og kontonr. 0010780004.

MOBILEPAY

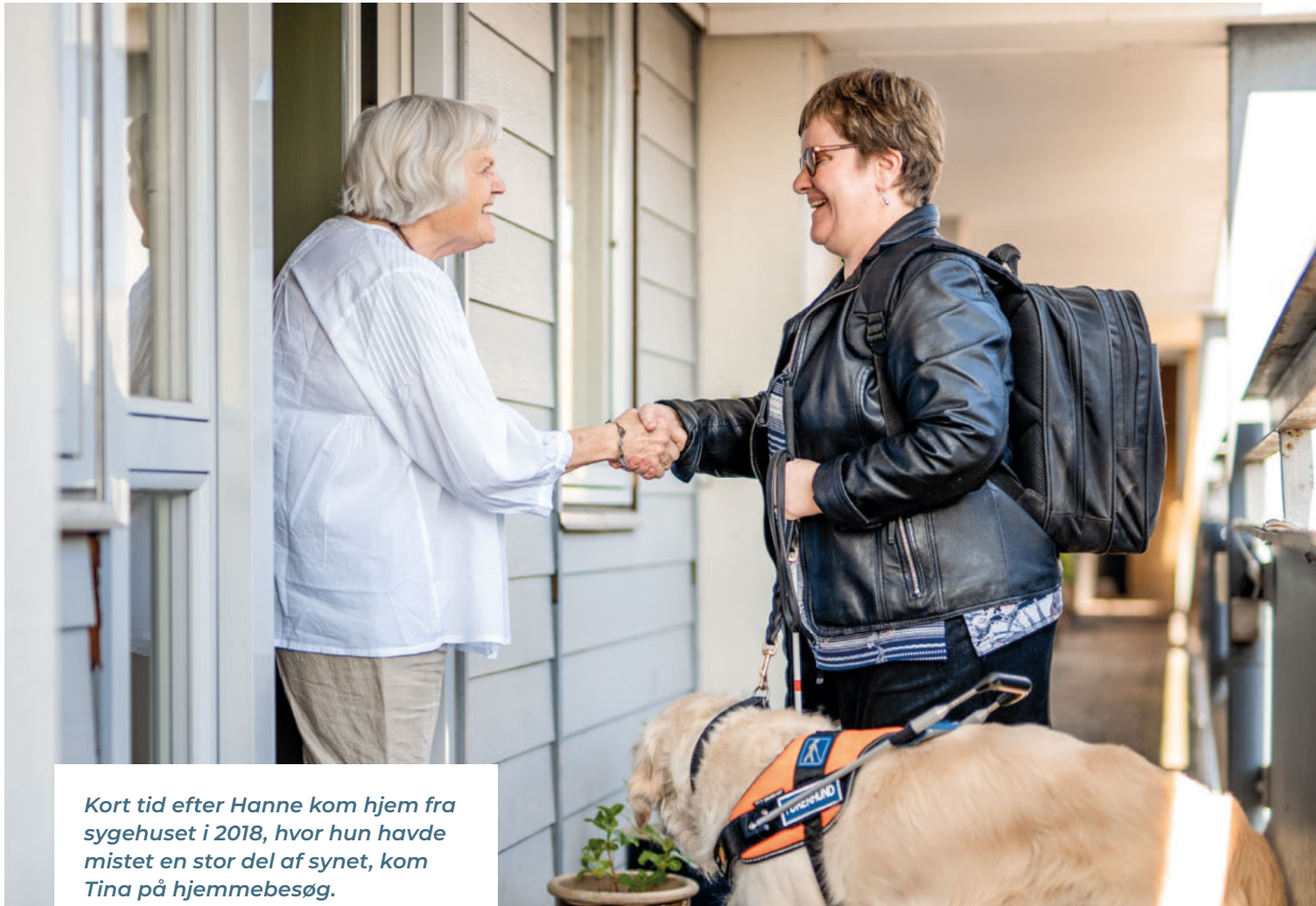
Send din støtte til 92310. Husk at skrive din adresse i beskedfeltet.

WEB

Gå ind på blind.dk/syn og giv din støtte.

SMS

Send teksten SYN til 1217, så støtter du med 150 kr.

Kort tid efter Hanne kom hjem fra sygehuset i 2018, hvor hun havde mistet en stor del af synet, kom Tina på hjemmebesøg.

Tina spreder håb og glæde

Tina bruger sit eget liv med synshandicap, når hun hjælper blinde og svagsynede – Øjeblikket tog med Tina og førerhunden Sammy på besøg hos Hanne

TEKST: CAROLINE LARSEN • FOTO: TOM MCKENZIE

Hanne fik nyt håb om et godt liv, da hun fik besøg af Tina fra Dansk Blindesamfund og så, hvordan hun mestrer livet med et synshandicap.

Smilet er stort, da Hanne åbner døren for Tina Jellesen, der er konsulent i Dansk Blindesamfund. Hun har glædet sig til at få besøg af Tina. Det er nemlig ikke første gang, de møder hinanden. Tina er kommet fast i hjemmet, siden Hanne mistede størstedelen af sit syn for fire år siden til våd AMD og en blodprop i højre øje. Derfor går snakken også, så snart Tina træder inden for døren.

”Det er altid glædeligt at få besøg af Tina. Hun kommer med et stort smil og spreder godt humør. Da jeg mistede synet, gik mit liv i stå, men så kom Tina heldigvis og gav mit et kærligt skub til at genoptage min hverdag. Det er jeg meget taknemmelig for”, siger 82-årige Hanne Tietgen Eriksen.

Fortsette sin hverdag

I dag skal Tina blandt andet hjælpe Hanne med at forny hendes ledsagerkort, som giver mulig-

hed for at medbringe en ledsager til kulturelle arrangementer. Det var faktisk noget af det første, Tina hjalp Hanne med at anskaffe, så hun kunne fortsætte sine fritidsinteresser. At gå i teatret og til koncerter.

”Det er en stor omvæltning at miste synet. Ens hverdag ændrer sig markant, og man skal lære en masse forfra. At putte smør på brødet, tandpasta på tandbørsten og færdes selvstændigt ude. På det første møde lytter jeg meget til borgerens liv og får sporet mig ind på, hvad borgeren har brug for hjælp til”, siger Tina Jellesen, der har været konsulent i Dansk Blindesamfund i 12 år.

”Det er min fornemmeste opgave at støtte, rådgive og vejlede borgere, der har mistet synet helt eller delvist. Vigtigst af alt giver jeg nyblinde håb om en lysere fremtid og viser, at livet ikke er slut, selvom synet svigter”, forklarer Tina, mens hendes førerhund Sammy har lagt sig til rette ved hendes fødder.

Hjemmebesøg

Kort tid efter Hanne kom hjem fra sygehuset i 2018, hvor hun mistede en stor del af synet, rykkede Tina ud på hjemmebesøg for at støtte, rådgive og lytte til Hannes situation.

”Det var en stor støtte, at Tina kom og præ-senterede mig for mine mange muligheder som nyblind. Hun sørgede for, at jeg kom på nyblindkursus og mødte andre med synshandicap. Hun hjalp også med ansøgning af en Daisy-afspiller til lyd-bøger. Den er jeg meget glad for, da jeg ikke længere kan læse bøger”, forklarer Hanne.

Det var faktisk også Tina, der i sin tid inspirerede Hanne til at gribe den hvide stok og få undervisning i trygt at færdes på egen hånd.

”Når Tina kommer, færdes hun frit med sin førerhund og den hvide stok. Det er så imponerende og gav mig mod på selv at komme i gang med stokken. Tina sørgede for, at der kom en mobilityinstruktør og underviste mig i teknikker til at færdes sikkert udenfor. Det har givet mig en stor frihed og tryghed”, siger Hanne, der går tur hver dag, både på egen hånd og med den ledsager, Tina har skaffet til hende.

Rollemodel med tips og tricks

Det glæder Tina, at hun kan inspirere og vise blinde og svagsynede, at livet ikke er slut, selvom synet forsvinder. At der er mulighed for at fortsætte livet og de daglige gøremål - det kræver bare den rette hjælp og støtte.

”Alle konsulenter i Dansk Blindesamfund er synshandicappede, så borgerne kan spejle sig i os og se, at man kan en helt masse som blind. Jeg er ikke uddannet socialrådgiver, men er uddannet i mit eget liv som synshandicappet og trækker på egne erfaringer”, fortæller Tina, der er født blind. Hun har derfor mange års erfaring med at begå sig uden syn og deler ivrigt ud af tips og tricks fra sin hverdag. Det gælder for eksempel sortering af vasketøj, færdsel med den hvide stok samt at skelne mælk og juice fra hinanden.

Tager hånd om det praktiske

”Hvis der er noget, jeg er i tvivl om, ringer jeg til

Tina. Hun er altid sød og behjælpelig. Hun ved, hvad jeg skal gøre, hvis hjælpemidlerne driller, og så har hun lært mig at stege frikadeller på panden uden synet”, griner Hanne, der har fået bevilget forskellige hjælpemidler til køkkenet, så hun kan fortsætte med at lave mad.

”Det er Tina, der udfylder ansøgninger, sørger for alt det praktiske og kontakten til kommunen. Det er en stor hjælp, at jeg ikke selv skal døje med at finde kontaktoplysninger. Det betyder, at jeg har fået mange nyttige hjælpemidler til at fortsætte min vante dagligdag”, siger Hanne, der sammen med Tina studerer kursus-kataloget fra Dansk Blindesamfund. Tina lader fingrene glide over punktskriften og læser højt. Hanne har allerede deltaget i et stort udvalg af kurserne på Fuglsangcentret og vil gerne af sted igen.

Tina har også introduceret Hanne for Fynetterne, som er en netværksgruppe for kvinder med synshandicap på Fyn. Herigennem har Hanne fået et fællesskab i sit lokalområde med andre, der har et synshandicap.

Hjælp til selvhjælp

For Tina er det fantastisk at se den udvikling, borgerne gennemgår, når de får den rette støtte til at håndtere deres nye situation med svigtede syn.

”Til det første møde er borgeren ofte sårbar og modløs, hvilket er helt naturligt, når der er sket så stor en forandring i livet. Men efterhånden, som der sættes hjælpeforanstaltninger i værk, bliver borgeren mere i stand til at klare sig selv. Det er målet, at borgeren kan leve det liv, han eller hun ønsker. Det er så livsbekræftende at se den udvikling”, fortæller Tina, der er glad for, at Hanne er kommet godt videre efter synstabet og ser positivt på fremtiden.

”Tina har gjort, at jeg stadig er glad og ikke føler, jeg har et synshandicap. Takket være hende kan jeg holde gang i min hverdag. Det er en tryghed, at jeg altid kan række ud til Tina, hvis jeg har spørgsmål eller brug for et lyttende øre”, smiler Hanne. ●

Konsulenterne kommer gerne på hjemmebesøg og rådgiver om hjælpemidler, relevante rettigheder og støttemuligheder, ligesom de kender til kurser og sociale arrangementer i lokalområdet.

Få hjælp af konsulentordningen

Dansk Blindesamfunds konsulenter er klar til at rykke ud og besøge dig, hvis du mister synet helt eller delvist. De støtter, rådgiver og hjælper dig godt videre i livet, så du kan uddanne dig, være en del af arbejdsmarkedet, have et aktivt, socialt liv og og dyrke fritidsaktiviteter ligesom alle andre. Konsulentordningen er gratis for alle med svigtende syn. Du behøver ikke at være medlem af Dansk Blindesamfund for at få hjælp fra konsulentordningen.

Hanne er glad og taknemmelig for den hjælp og støtte, hun har fået af Tina gennem Dansk Blindesamfund.

TRX er en supereffektiv træningsform for hele kroppen - på den udfordrende og sjove måde. Søg på TRX på internettet - så er der flere muligheder for at købe systemer til hjemmetræning.

TRX træning er for alle, da du har mulighed for at mindske og øge intensiteten med din egen kropsvægt.

I haven på Fuglsangcentret er der bygget et TRX træningsstativ, så kursister kan prøve kræfter med træningsformen.

Træn hele kroppen med TRX

Kom i form, som de gør det på Fuglsangcentret, med en enkel og effektiv træningsform

TEKST: CAROLINE LARSEN

FOTO: HENRIK FRYDKJÆR

Motion og velvære gennem fysisk aktivitet har været en prioritet i Dansk Blindesamfunds kursustilbud til blinde og svagsynede de seneste år. En af udfordringerne har været at fortsætte træningen, når kursisterne kom hjem fra Fuglsangcentret. Men det har de tre bogstaver TRX nu ændret på.

TRX står for Total Body Resistance Exercise og er betegnelsen for en træningsform, hvor man udnytter sin egen kropsvægt til at træne hele kroppen - styrke, smidighed, balance og kondition. TRX er særlig effektiv, da du har mulighed for at justere træningsaktiviteterne efter behov. Træningsformen består nemlig af simple øvelser med din egen krop som modstand, så du kan altid tilpasse øvelserne, så det bliver mere eller mindre hårdt. Derfor kan alle være med uanset alder eller fysisk form.

TRX består af to justerbare stropper med håndtag, som gør det muligt at træne overalt. Det kræver hverken værktøj eller håndværksmæssig snilde at hænge TRX-stropperne op, da de kan fastgøres til en dør, en bjælke i loftet eller et træ eller træ i haven, og så er det bare at gå i gang. ●

Kenneth blev ovenud glad, da førerhundeordningen ringede og fortalte, at de havde fundet en førerhund, de mente, ville matche hans behov i hverdagen.

Kenneth får sin første førerhund

Kenneth har fået sin frihed tilbage og en større tryghed med sin nye, firbenede ven, førerhunden Astrid, ved hånden

TEKST: CAROLINE LARSEN • FOTO: HENRIK FRYDKJÆR

➔ Når Kenneth kommer gående i følgeskab med sin førerhund Astrid, er der fart over feltet. De fire poter sætter et højt tempo og leder Kenneth sikkert uden om forhindringer. Halen logrer ivrigt fra side til side, mens Kenneth giver kommandoer. Sådan har det ikke altid været, for Kenneth og Astrid er et ganske nyt makkerpar. Det er kun halvanden måned siden, at Astrid flyttede hjem til Kenneth i Holbæk, men allerede nu er Kenneth overbevist om, at de får stor glæde og gavn af hinanden.

"Astrid betyder alt for mig. Hun giver mig frihed og tryghed i trafikken. Jeg kan gå mere frit og skal ikke være bange for at gå ind i noget, for hun fører mig trygt uden om forhindringer. Det gør en kæmpe forskel", siger Kenneth Bremer, der længe har overvejet en firbenet hjælper, men han ville være helt sikker, da det er en stor forpligtelse og et stort ansvar at påtage sig.

Flyvende med førerhund

Kenneth tilmeldte sig derfor Dansk Blindesam-

funds ansøgerkursus sidste forår for at blive klogere på, hvad en førerhund kan bidrage med i hans hverdag. Kurset indeholdt både prøvetime med forskellige førerhunde, gruppesamtaler om at være førerhundebudbruger og oplæg om hundens adfærd og træningsprincipper.

Det var første gang, Kenneth prøvede følgeskabet af en firbenet ven med førerhundebøjle, men han var ikke et øjeblik i tvivl om den store frihed, en førerhund kunne bidrage med i hans hverdag.

"Det var en helt ny verden. Jeg følte, jeg fløj. Jeg formåede at give slip og følte mig helt tryk ved at lade mig føre af en hund", fortæller Kenneth, der savnede at kunne færdes mere frit, at turde tage til nye steder og at bruge den offentlige trafik oftere.

Problemfrit uden om forhindringer

"Hvis jeg skal færdes nye steder, springer jeg enten over eller bruger Flextrafik. Jeg kunne godt tænke mig en større frihed til at tage af

sted, når jeg har lyst og være mere på farten”, forklarer Kenneth, der for eksempel brugte uanede mængder af energi på at færdes i den lokale gågade. En gang formåede han at tage ind til byen og finde den rigtige butik for derefter at tage hjem igen uden varer, fordi kræfterne var sluppet op i forsøget på bare at finde derhen.

Men sådan er det ikke længere med Astrid ved hans side. Faktisk kunne han allerede på en af de første ture mærke en stor forskel, da den sorte labrador førte Kenneth hurtigt og trygt gennem Holbæk by.

”Lige der blev jeg klar over, hvor stor en hjælp, hun er for mig. Jeg kunne gå mere frit, da jeg blev guidet uden om mennesker og skilte og ført direkte hen til fodgængerovergange. Vi var begge helt høje og glade, da vi kom hjem”, siger Kenneth, der således sparer ressourcer på at komme omkring. Det betyder også, at han kommer ud at gå længere ture, dels fordi Astrid skal luftes, og dels fordi det ikke kræver lige så meget planlægning at færdes på egen hånd.

Førerhund på arbejde

Til og fra arbejde er Astrid også en stor hjælp, når Kenneth skal med offentlig transport. Hun finder med det samme busstoppestedet, så Kenneth slipper for at lede. Når bussen kommer, går hun direkte hen og markerer døren med sin snude og finder en ledig plads.

Jeg er dybt imponeret over alt det, hun har gennemgået og lært. Det er fantastisk med foderværter og instruktører, der gør en kæmpe indsats for at give hundene et godt fundament for deres kommende tilværelse som førerhunde.

Kenneth

*Astrid bringer glæde for hele familien.
Når Astrid ikke er på arbejde, er hun
altid klar på at lege med børnene.*

”På togstationer hjælper hun mig med at komme ind og ud ad toget, finde døre og ledige pladser. På perronen sørger hun for, at jeg holder sikker afstand til sporet og fører mig hen til trapper. Det giver en stor tryghed, at hun passer på mig. Derfor kan jeg slappe mere af, når jeg er ude”, forklarer Kenneth, der også håber, at hans to børn på fem og 12 år vil opleve en større frihed og tryghed ved, at deres far har fået en førerhund.

”Min ældste søn tager mig tit i hånden, når jeg ikke har en ledsager med. Det gør han helt naturligt, selvom det aldrig er hans ansvar. Jeg tror derfor, at han også vil opleve en større frihed og kan slappe mere af, efter jeg har fået en førerhund”, siger Kenneth.

Hund med mange funktioner

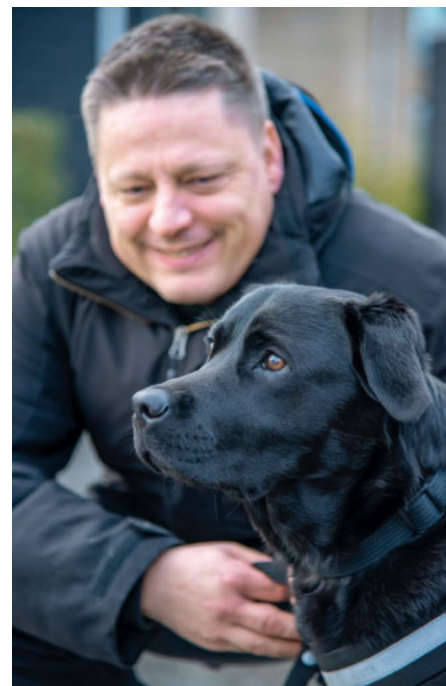
Der er ingen tvivl om, at børnene er rigtig glade for, at der er flyttet en firbenet beboer ind. De elsker at lege med Astrid og øve tricks med hende. Men det har også krævet en snak om forskellen på førerhund og familiehund.

”De skal lige vænne sig til, at når hun har bøjle på, er hun et hjælpemiddel, og så skal de overlade al styring til mig. Uden bøjle er hun en ganske almindelig familiehund, der elsker at lege og boltre sig. Den store forskel er, at hun er meget koncentreret om at føre mig omkring, når hun har bøjle på”, forklarer Kenneth, der ikke er i tvivl om, at Astrid også nyder det nye samarbejde med Kenneth.

Så snart han finder førerhundebøjlen frem, er den sorte labrador straks klar, og halen logrer fra side til side, for Astrid elsker nemlig at lave det, hun er allerbedst til – at føre Kenneth sikkert fra A til B. Og Kenneth anerkender hende ofte for det gode arbejde med godbidder, som er blevet fast inventar i hans lommer.

Gennemgående træningsforløb

Kenneth har også stor respekt for det træningsforløb, Astrid har gennemgået, inden hun blev hans nye trofaste følgesvend. En kommende førerhund begynder nemlig sin tilværelse hos en

foderværtsfamilie, der socialiserer hvalpen og tager sig kærligt af den, indtil den er cirka halvandet år og klar til at flytte ind hos en førerhundinstruktør, der træner hunden i fem måneder. Her lærer førerhunden blandt andet 34 forskellige kommandoer og at bevare overblikket i alle slags situationer, så førerhundebrugeren kan færdes sikkert, frit og uafhængigt.

”Jeg er dybt imponeret over alt det, hun har gennemgået og lært. Det er fantastisk med foderværter og instruktører, der gør en kæmpe indsats for at give hundene et godt fundament for deres kommende tilværelse som førerhunde. De skaber min sikkerhed i trafikken. Jeg er så imponeret og meget taknemmelig”, fortæller Kenneth, der godt er klar over, at han og Astrid har meget at lære endnu, inden de får fuldt udbytte af hinanden. Lige nu er det hele stadig så nyt, at de kun har øvet tre faste ruter, de kender rigtig godt og har succesoplevelser med. Det næste skridt er at øve ruten til og fra børnenes skole. Han er dog ikke i tvivl om, at de er rigtig godt på vej og nok skal få mange spændende oplevelser sammen.

”Det er en fornøjelse at have Astrid ved min side. Hun sikrer, at jeg ikke længere kommer i karambolage med skilte og døre. Det gør, at jeg genvinder friheden og trygheden til at færdes, som jeg gjorde før med mere syn”, siger Kenneth. ●

Kurset "Når synet svigter" er et tredageskursus, som har til formål at give den nyblinde en introduktion til forskellige hjælpemidler og teknikker, som gør det muligt at fortsætte livet og de daglige gøremål, bare på en ny måde.

Rehabilitering virker, fastslår rapport

Ny undersøgelse fra Aalborg Universitet viser, at rehabiliteringskurser øger nyblindes trivsel og livskvalitet, og særligt samværet med andre synhandicappede er afgørende

TEKST: CAROLINE LARSEN • FOTO: TOM MCKENZIE

"Jeg har fået større optimisme i forhold til fremtiden. Jeg føler mig bedre tilpas. Det skal nok gå hen og blive godt. Der er mange ting, jeg kan, og mange ting, jeg kan lære." Sådan siger en kursist fra et af Dansk Blindesamfunds kurser for nyblinde i en ny undersøgelse foretaget af psykolog og videnskabelig assistent fra Aalborg Universitet, Ida Flagstad Hejlesen, i samarbejde med Dansk Blindesamfund.

Hvert år rammes mere end 2.000 mennesker i Danmark af alvorligt synstab enten pludseligt eller gradvist. Dansk Blindesamfund tilbyder kurser til nyblinde, men der findes meget få undersøgelser af kursernes effekt. Derfor har forskeren fra Aalborg Universitet i samarbejde med Dansk Blindesamfund undersøgt og evalueret rehabiliteringsindsatsen for mennesker, der for nyligt har mistet synet og skal lære at mestre livet med synshandicap.

Humøret er steget

Undersøgelsen viser, at kursisterne på begge kurser har oplevet en statistisk sikker stigning i trivsel efter deltagelse i kurserne. Det bety-

der, at kursisternes trivsel efter endt kursus cirka befinder sig på samme niveau som den generelle befolkning. Trivslen er målt med det validerede trivselsindeks WHO-5, der går fra 0 til 100. Jo højere score, desto højere trivsel.

Kursisterne på "Nyblindekursus" øger deres trivsel væsentligt fra en gennemsnitlig score på 60 før til en score på 70 efter kurset. Det samme mønster gør sig gældende for kursisterne på kurset "Når synet svigter". Her er kursisternes gennemsnitlige score gået fra 59 før til 64 efter kurset.

80 procent af kursisterne på "Nyblindekursus" og 64 procent af kursisterne på "Når Synet Svigter" er meget enige eller enige i, at kurset har været med til at øge deres trivsel i hverdagen.

"Efter kurset har jeg fået en vitaminindsprøjtning. Mit humør er meget bedre, og jeg er blevet bedre til at håndtere de udfordringer, der er. Jeg er blevet mere positiv i min hverdag. Det er helt klart kurset, der har ændret det", fortæller en kursist, der har deltaget i kurset "Når synet svigter".

Kan rigtig meget som synshandicappet

Når man mister synet helt eller delvist, sætter det

"Nyblindekursus" er et ugekursus, som lærer den nyblinde nye færdigheder, der gør personen i stand til at mestre livet med et synstab med udgangspunkt i kursisternes individuelle ønsker og behov.

gang i et væld af følelser, der påvirker både krop og psyke og kan komme til udtryk i form af depression, angst og bekymringer for fremtiden. Derfor har forskeren også undersøgt kursisternes niveau af angst og depression efter kurserne. Her viser det sig også, at kurserne dæmper bekymringer, og der er et samlet fald i angst- og depressionsniveau. Tallene er dog ikke dækkende i statistisk forstand, da undersøgelsen på dette område har få deltagere til at sige noget generelt.

Det fremhæves imidlertid, at et af de mest givende elementer ved kurserne er, at underviserne selv er blinde eller svagsynede, så kursisterne kan spejle sig i dem og se, at man kan rigtig meget som synshandicappet. Kursisterne understreger, at underviserne optræder som vigtige rollemodeller og er et synligt bevis på, at man som blind eller svagsynet kan få en aktiv og selvstændig hverdag ved hjælp af forskellige teknikker og hjælpemidler.

"Jeg var imponeret over de undervisere. Det var helt fantastisk at være sammen med syv undervisere, der gebærder sig, som om de kan se hele verden. Det gør, at man selv tænker: "Nu må du altså lige sparke dig selv bagi. Så slemt har du det heller ikke." Jeg har jo trods alt en synrest", fortæller en af kursisterne.

Ikke alene

En anden gennemgående oplevelse for kursisterne på begge kurser er, hvor værdifuldt det er at møde ligesindede. De beskriver det som positivt at udveksle tanker, følelser og erfaringer med andre i samme situation som dem selv.

100 procent af kursisterne på "Nyblindekursus" og 64 procent af kursisterne på "Når Synet Svigter" er meget enige eller enige i, at de har haft god mulighed for at udveksle erfaringer, problemer, sorger og glæder med andre i samme situation som dem selv.

"Vi ville hinanden og var interesserede i hinanden. Det lyder måske bizart, men jeg følte mig en smule heldig på kurset over, at jeg har mistet mit syn. Ellers havde jeg ikke været på kurset, og så havde jeg ikke mødt de her helt fantastiske mennesker", siger en kursist fra "Nyblindekursus".

Håb og mod for fremtiden

Kursisterne giver udtryk for, at kurserne har hjulpet dem til bedre at kunne acceptere synstab og dets konsekvenser. Mange oplever samtidig, at de har fået et skub i retning af at komme i gang med aktiviteter, som kan være med til at mindske de udfordringer, som synstab giver. De har fået et håb om, at de kan vende tilbage til hobbyer eller genopdage nye hobbyer, der knytter dem til et fællesskab.

"Vi har fået et kursus katalog med hjem om alverdens kurser. Så kan man deltage i de kurser, som giver mulighed for at lære nogle af de ting, man savner at kunne som dårligt seende. Jeg har aftalt med de to damer, jeg blev venner med på kurset, at vi skal afsted sammen på nogle kurser. Der er kurser, hvor man kan lave noget med ler eller glas. Man kan endda strikke. Jeg tænkte: Hold da op, hvis man kan lære det hernede, så skal jeg afsted", siger en tilfreds kursist fra kurset "Når synet svigter". ●

Få vores nyhedsbrev og **vind** en hyggestund

Tilmeld dig Dansk Blindesamfunds nyhedsbrev og deltag i konkurrencen om **lækker kaffe og chokolade**

DET FÅR DU I NYHEDSBREVET:

Information om vores arbejde, og hvordan vi bruger din støtte

Viden om førerhunde

Nyheder om forskning på øjenområdet

Invitationer til konkurrencer og quizzes, hvor du kan vinde flotte præmier

SÅDAN

TILMELDER DU DIG:

Gå ind på blind.dk/nyhedsmail og registrer din mailadresse. Du deltager automatisk i konkurrencen og får direkte besked, hvis du vinder præmien.

Jeg blev et helt nyt menneske

Bjarne fik fornyet livsglæde og troen på egne evner på Dansk Blindesamfunds nyblindekursus

TEKST: CAROLINE LARSEN • FOTO: DIANA HOLM

Forvandlingen er ikke til at tage fejl af. Det var en usikker mand, som vaklede ind på Fuglsangcentret første gang.

Han havde ikke bare mistet synet, men også livsglæden og troen på, at livet kunne fortsætte med et synshandicap. Men et nyblindekursus på Fuglsangcentret i Fredericia blev vendepunktet for Bjarne.

”Jeg var psykisk knækket, da jeg ankom. Men på nyblindekursus fik de hevet mig op. Jeg fik succesoplevelser og ny tro på egne evner. Min kone Britta siger, at det var et helt nyt menneske, der kom hjem”, siger 75-årige Bjarne Petersen, der på et splitsekund mistede synet.

Hverdagen vendt på hovedet

En blodprop i Bjarnes gode øje væltede hele hans hverdag omkuld. Han mistede ikke bare evnen til at se, men også muligheden for at køre bil, læse avis og færdes alene. Alt det, han plejede at kunne, og som han fandt værdifuldt, blev pludselig en udfordring.

”Jeg skulle lære alting forfra, og det er ikke helt nemt i min alder. Det kræver både tilvænning og accept at leve uden syn, men jeg blev heldigvis hjulpet godt på vej af kursisterne og de dygtige undervisere”, konstaterer Bjarne,

som er positiv over for den modtagelse, han fik i Dansk Blindesamfund.

Bare 14 dage efter, hans kone tog kontakt til foreningen, deltog han på sit første kursus om at mestre livet med synshandicap. Det blev dog langt fra det sidste. På bare et halvt år har han deltaget i tre kurser, og han glæder sig allerede til næste gang, han skal af sted.

Mod på nye udfordringer

Især nyblindekurset gjorde indtryk på Bjarne, da undervisningen er særligt tilrettelagt efter kursisternes specifikke ønsker og behov. Inden kursets start havde Bjarne derfor en grundig snak med kursuslederen, hvor de blev enige om tre fokusområder, som Bjarne skulle arbejde indgående med.

Det ene var at lære tífingersystemet på computeren, så han kunne fortsætte med at bruge computeren uden at se tasterne. Men det måtte han dog hurtigt opgive på grund af manglende føling i venstre hånd. I stedet kastede han sig over et gør-det-selv-projekt med at bygge en redekasse.

”Det plejer at være mig, der reparerer og fikser ting herhjemme, men det er svært uden syn, så derfor var det nyttigt at få nogle gode tips til,

Bjarne var et helt nyt menneske, da han vendte hjem fra nyblindekursus. Han så lysere på tilværelsen og havde fået mere mod på livet og på nye udfordringer.

Blindestokken har givet Bjarne frihed og tryghed til at færdes på egen hånd i lokalområdet.

hvordan jeg kan gribe det an. Mig og en anden kursist hyggede os vældigt i værkstedet, og med fælles hjælp og alternative løsninger lykkedes det at få bakset en redekasse sammen”, fortæller Bjarne med stolthed i stemmen.

”Det betyder alverden at få succesoplevelser. De små sejre styrker selvtilliden og giver mere mod på livet og nye udfordringer”, påpeger Bjarne, der også fik undervisning i køkketeknikker, så han kunne forsætte madlavningen derhjemme. På matriklen i Skive er det nemlig altid Bjarne, der har udfoldet sig i køkkenet, og det håber han at fortsætte med.

”Jeg fik nogle gode genveje til nemmere at begå mig i køkkenet uden syn. Jeg lærte for eksempel, hvordan jeg steger frikadeller, skræller kartofler og skærer franskbrødsskiver og fik generelt gode råd til at dække bord, for det kan godt være udfordrende med svigtende syn”, siger Bjarne, der også fik indblik i anvendelige hjælpemidler til køkkenet.

Friheden med blindestokken

Den helt livsændrende oplevelse kom dog, da en underviser foreslog en gåtur med den hvide stok. Underviseren havde bemærket, at Bjarne gik foroverbøjet med meget små skridt for at koncentrere sig om eventuelle forhindringer.

”Det er noget af det bedste, jeg har lært, for det giver mig så meget selvtillid og frihed. Jeg føler mig tryk ved at færdes på egen hånd. Jeg har fået min frihed tilbage”, siger Bjarne, som allerede efter fem minutter med blindestokken i hånden var klar over, at han skulle have sådan en. Det første, han gjorde, da han kom hjem fra kurset, var derfor at søge om en blindestok og en talende køkkenvægt. Det fik han godkendt, og i dag går han ingen steder uden sin trofaste følgesvend, den hvide stok.

Fællesskab med ligestillede

For Bjarne var det også enormt givende at møde andre mennesker med et synshandicap.

De kunne relatere til mange af de bekymringer og udfordringer, han oplevede i dagligdagen. Mange gange tog Bjarne sig selv i at tænke, at det var fuldstændig de samme tanker, han gjorde sig, da hans syn blev dårligere. Han følte sig ikke længere alene med sit synstab, for i mødet med ligestillede fandt Bjarne en forståelse og anerkendelse, som han ikke havde oplevet før.

”Det var enormt værdifuldt at møde andre i samme situation. På nyblindekurset blev vi rystet godt sammen og havde et helt unikt sammenhold, hvor kursuslederen havde svært ved at få et ord indført, fordi vi snakkede så meget”, fortæller Bjarne, der også havde stor glæde af det sociale fællesskab uden for undervisningen, selvom han var lidt modvillig og tilbageholdende i begyndelsen.

”Jeg kan huske den første aften, hvor vi blev spurgt, om vi ville deltage i nogle arrangementer om aftenen. Jeg meldte mig ikke til noget, men så kom en af kursisterne og tog mig i hånden for at høre, om der var noget galt. Det var meget betænksomt, men lige der havde jeg bare behov for at sove på den og vænne mig til alt det nye”, siger Bjarne, som fremover meldte sig til alle aktiviteter.

Et helt nyt menneske

Bjarne har også kun ros til underviserne, der alle har et synshandicap, så kursisterne kan spejle sig i dem og opdage, at man kan rigtig meget som blind og svagsynet.

”Det betyder meget, at underviserne også har et synshandicap, for så kan de nemt sætte sig ind i, hvordan det er at leve uden syn. De har sikkert stået samme sted som mig, men har formået at komme godt videre. Det giver håb for fremtiden og motivation til at knokle på”, smiler Bjarne og fortætter:

”Jeg har kun rosende ord til hele lærerteamet og kurset. Jeg tog hjemmefra slukøret og nedtrykt og vendte hjem som et helt nyt menneske med rygsækken fyldt med gode tips og tricks, der gør det muligt at fortsætte livet og de daglige gøremål med mit synshandicap. Jeg vil klart anbefale kurset til andre.” ●

Fantastiske Fuglsangcentret

Kursusafdelingen i Dansk Blindesamfund er klar til et nyt, spændende år med et varieret kursusprogram. På Fuglsangcentret er der både kurser, der tager fat om alt det svære i livet med synshandicap, kurser til nyblinde, der skal lære nye teknikker til at mestre hverdagen uden syn, og et bredt udvalg af hobbyværksteder for kreative sjæle.

I 2023 tilbyder vi endnu flere lokale kurser arrangeret i samarbejde med kredsene i Dansk Blindesamfund. Som noget helt nyt har kursisterne mulighed for at invitere en ven eller en pårørende med på såkaldte flexkurser, så man kan dele oplevelsen med en nærtstående.

Alle kurser har fokus på faglig indlæring, nye teknikker og socialt samvær. Kombinationen af faglighed og fællesskab gør kurserne på Fuglsangcentret til et af Danmarks bedste rehabiliteringstilbud til blinde og svagsynede.

Synshandicappede undervisere er vejen til succes

En af nøglerne til succes i Dansk Blindesamfunds kursustilbud er de synshandicappede undervisere, der er rollemodeller for blandt andet nyblinde

TEKST: CAROLINE LARSEN • FOTO: HENRIK FRYDKJÆR

Fuglsangcentret i Fredericia danner rammen om en lang række kurser for Dansk Blindesamfunds medlemmer.

Kurserne er skræddersyede til mennesker med synshandicap, og de spænder vidt fra rehabiliteringskurser over hobbytilbud til kurser i hverdagens teknologi. I 2021 lærte mere end 100 nyblinde livet forfra på nyblindekurser.

Genfinder troen på egne evner

"Det er tydeligt at opleve den forskel, en uge på nyblindekursus gør for kursisterne. De går fra at være frustrerede over at have mistet synet og tænker, at deres liv stopper til at gå derfra med fornyet mod og lysten til at genoptage deres sociale liv og fritidsinteresser", siger kursusleder Anette Bjerre, som finder det enormt givende at opleve den positive forvandling, kursisterne gennemgår. For hver dag vokser kursisterne og bliver mere selvstændige.

Håb for fremtiden

På nyblindekurser har alle undervisere et synshandicap, så de kan være gode rollemodeller og sparringspartnere for nyblinde.

"Det er alfa og omega, at underviserne er synshandicappede, så kursisterne kan spejle sig i dem og se, at man kan rigtig mange ting uden et syn. Det giver inspiration til at komme videre og en følelse af, at når de kan, så kan jeg også", understreger Anette, som inden hvert nyblindekursus har en grundig samtale med hver enkelt kursist, så undervisningen skræddersys til den enkeltes specifikke ønsker og behov.

Unikt kursusforløb

Under samtalen sporer Anette sig ind på, hvordan den enkeltes hverdag ser ud, hvilke udfordringer de oplever, om de får hjælp i hverdagen, hvad de har af fritidsinteresser, og om de har måttet opgive noget på grund af synshandicappet.

"På den måde får jeg indblik i, hvad der giver livsværdi for den enkelte, og ud fra det kan vi planlægge, hvordan undervisningen skal tilrettelægges, så de får indblik i relevante hjælpemidler og teknikker, der gør det muligt at fortsætte livet. De lærer nye færdigheder, som de direkte kan overføre til deres hverdag og få glæde og gavn af", siger Anette. ●

Anette glæder sig over at møde kursisterne igen, når de typisk vender tilbage til nye kurser som f.eks. iPhone-kursus, madlavningskursus eller kreative kurser.

Vuf!

Vi har brug for din hjælp...

SMS
teksten
GAVE til **1416**
og støt med
150 kr.

Støt

Vi mangler hvalpe!
Støt nyt avlsprogram. Med
din gave kan vi opdrætte
hvalpe nok. Din støtte sikrer,
at blinde stadig kan få
førerhund.

Yurii og Nina fandt trygheden i Danmark

Et blindt ægtepar flygtede fra krigen i Ukraine i bomberegner, men fandt tryghed, hjælp og åbne arme i Danmark hos Dansk Blindesamfund

TEKST: CAROLINE LARSEN • FOTO: HENRIK FRYDKJÆR

Det er nat. Pludselig lyder en tudende luftalarm, og der høres drøn fra eksplosioner i det fjerne. Jorden ryster. Selvom

Yurii og Nina er blinde, fornemmer de tydeligt sagens alvor. Russiske soldater er trængt ind i Ukraine og er ved at invadere landet.

”Vi hørte skud og bombeangreb hele tiden. De skød i andre byer, men vibrationerne kunne mærkes i jorden på lang afstand. Vi lærte at høre forskel på skuddene – om det var den russiske eller ukrainske hær. Det var meget skræmmende og utrygt”, fortæller Yurii Ivanchevskul, der sammen med sin kæreste Nina ikke så anden udvej end at forlade byen og flygte.

Den 8. april 2022 pakkede de derfor en kuffert med det vigtigste – medicin, tøj, computer og telefon - og begav sig ned på den nærmeste tog-

station. Men her var alt kaos. Folk var desperate og magtesløse. Ganske kort forinden var togstationen blevet ramt af et raketangreb.

”Vi kunne med det samme fornemme frygt og kaos. Der lugtede af død. Vi kunne høre fly og høje sirener. Folk flygtede i beskyttelsesrum, men vi vidste ikke, hvor vi skulle hen, før der kom en og hjalp os i sikkerhed i en kirke”, siger Yurii, der sammen med Nina fik hjælp til at komme til et flygtningecenter i det vestlige Ukraine, inden de kunne krydse grænsen til Polen med bus og til sidst indkvarteres på et nedlagt plejehjem i Ry sammen med andre ukrainske flygtninge.

Erfaringsudveksling

Fra den ene dag til den anden gik Yurii og Nina fra en tryk hverdag til en usikker situation, men heldigvis fik de stor støtte af Dansk Blindesamfund, som de fik skabt kontakt til via en frivillig på flygtningecentret.

”Vi blev taget rigtig godt imod af Dansk Blindesamfund. De har været en stor hjælp. Hvis vi har problemer eller er i tvivl om noget, kan vi altid tage kontakt til Helle eller Marina fra Dansk Blindesamfund, som tager god hånd om os”, siger Nina Piletska.

De er glade for at have deltaget på to netværksseminarer med øvrige ukrainere med synshandicap. Her oplevede de et særligt fællesskab med ligestillede, der kunne relatere til at være synshandicappet i et fremmed land.

”Det var dejligt at dele tanker og oplevelser

Hvis man er blind i Ukraine, er man ofte overladt til at blive i hjemmet, men her er der fokus på, at man deltager i samfundet på lige fod med andre.

Yurii

Det er anden gang, Yurii og Nina er nødt til at flygte fra deres hjem. Første gang var i 2014, da krigen i Donetsk-regionen brød ud.

med andre, der ved, hvordan det er at leve med et synshandicap. Det er vigtigt at lytte og dele erfaringer, så kan vi støtte hinanden”, forklarer Nina.

Vej i systemet og rettigheder

Dansk Blindesamfund har også været en stor hjælp i kontakten med kommunen. Takket være opbakning fra regionskonsulenten i Dansk Blindesamfund, har Yurii og Nina blandt andet fået tildelt mentor, handicapkursel og ledsager. De er desuden også blevet skrevet op til egen lejlighed, da det kan have visse udfordringer at dele køkken med en masse andre, når man er blind og har brug for, at alting har en fast plads.

”I kommunen blev vi betragtet som flygtninge, men Helle og Marina forklarede, at vi har ret til den samme hjælp som danskere med synshandicap. Hvis man er blind i Ukraine, er man ofte overladt til at blive i hjemmet, men her er der fokus på, at man deltager i samfundet på lige fod med andre”, forklarer Yurii, der sætter pris på den støtte og hjælp, som han og Nina har modtaget i Dansk Blindesamfund.

”Vi er evigt taknemmelige for de åbne arme, vi er blevet mødt af i Dansk Blindesamfund. De har hjulpet os og kæmpet for os. Det er en stor trykthed, at vi altid kan række ud og regne med at få hjælp”, siger Yurii. ●

Dansk Blindesamfund har gennem årtier indsamlet international viden, og de erfaringer er der trukket på i forbindelse med hjælpen til de blinde ukrainske flygtninge.

Danske konsulenter hjælper ukrainske krigsflygtninge

Siden de første synshandicappede flygtninge kom fra Ukraine til Danmark for knap et år siden, har Dansk Blindesamfunds konsulentordning ydet en særlig indsats for krigens blinde ofre

TEKST: CAROLINE LARSEN • FOTO: HENRIK FRYDKJÆR

De fleste kan tænke sig til, hvor forfærdeligt livet er, hvis luftalarmerne hyl, og man må søge ly for bomberne i kældre. Læg så dertil, at man måske slet ikke kan finde kælderen, fordi man er blind. At man ikke kan komme ned ad trapperne i ro, fordi man bliver rendt over ende af andre mennesker på flugt. Sådan var situationen for mange ukrainere med synshandicap, da krigen brød ud. Nogle

blev, andre flygtede. Nogle kom til Danmark, og her har Dansk Blindesamfund det seneste år ydet en særlig indsats for nogle af krigens blinde ofre.

”Som flygtning står du i en sårbar situation, hvor du skal forholde dig til en anden kultur og et andet sprog. Hvis du også har et synshandicap, kan det gøre situationen mere vanskelig. Derfor gør vi en særlig indsats for at rådgive ukrainere såvel som fagpersoner i kommunerne”, siger

Helle Riley, der er regionskonsulent i Østjylland, hvor et flertal af ukrainerne med synshandicap er bosat.

Regionskonsulenterne varetager ukrainernes interesser. De deltager som bisiddere ved vigtige møder og hjælper med ansøgning af hjælpemidler og støtte i hverdagen. De har eksempelvis været med til at sikre, at ukrainerne har fået en ledsager, handicapkørsel og danskundervisning.

”Vi fungerer som bindeled mellem borger og kommune. Vores opgave er at få kommunerne til at gøre deres arbejde og hjælpe de ukrainske flygtninge godt videre”, siger Stine Stenholt, der også er regionskonsulent i Dansk Blindesamfund.

Kulturforskelle mindskes

Regionskonsulenterne har dog været udfordret, da der er andre problemstillinger på spil. Til dels er der sprogbarrierer, da det kun er få, der taler engelsk. Til dels er der hele flygtningesituationen, som gør det særligt sårbart.

”På mange områder er det en kompleks opgave, fordi deres grundlag for at lære er helt anderledes, end når danskere mister synet. Som dansker har man en fælles forståelsesramme og kender systemet, det gør man ikke som ukrainsk flygtning”, forklarer Helle.

For at komme sprogvanskeligheder til livs og gøre regionskonsulenterne klogere på kulturen i Østeuropa, har Dansk Blindesamfund ansat en midlertidig projektkonsulent på Ukraine-indsatsen. Marina Mizigurska er selv svagsynet og kan tale russisk med de ukrainske flygtninge. Det er Marina, der først rækker ud til ukrainere med synshandicap, når de henvender sig til Dansk Blindesamfund. Hun giver sig god tid til at lytte til deres oplevelser og danne sig et overblik over, hvilken hjælp der er behov for.

Dansk Blindesamfund har på nuværende tidspunkt kendskab til 12 ukrainere med synshandicap, som er kommet til Danmark, og som har taget kontakt til organisationen for at få rådgivning.

En kvinde var ret nedtrykt, opgivende og lige ved at melde afbud til netværksseminaret, men dagen efter sagde hun, at det var det bedste, hun havde gjort. Hun var glad, følte sig opløftet og ville gerne blive i Danmark.

Helle Riley

Fællesskab med ligestillede

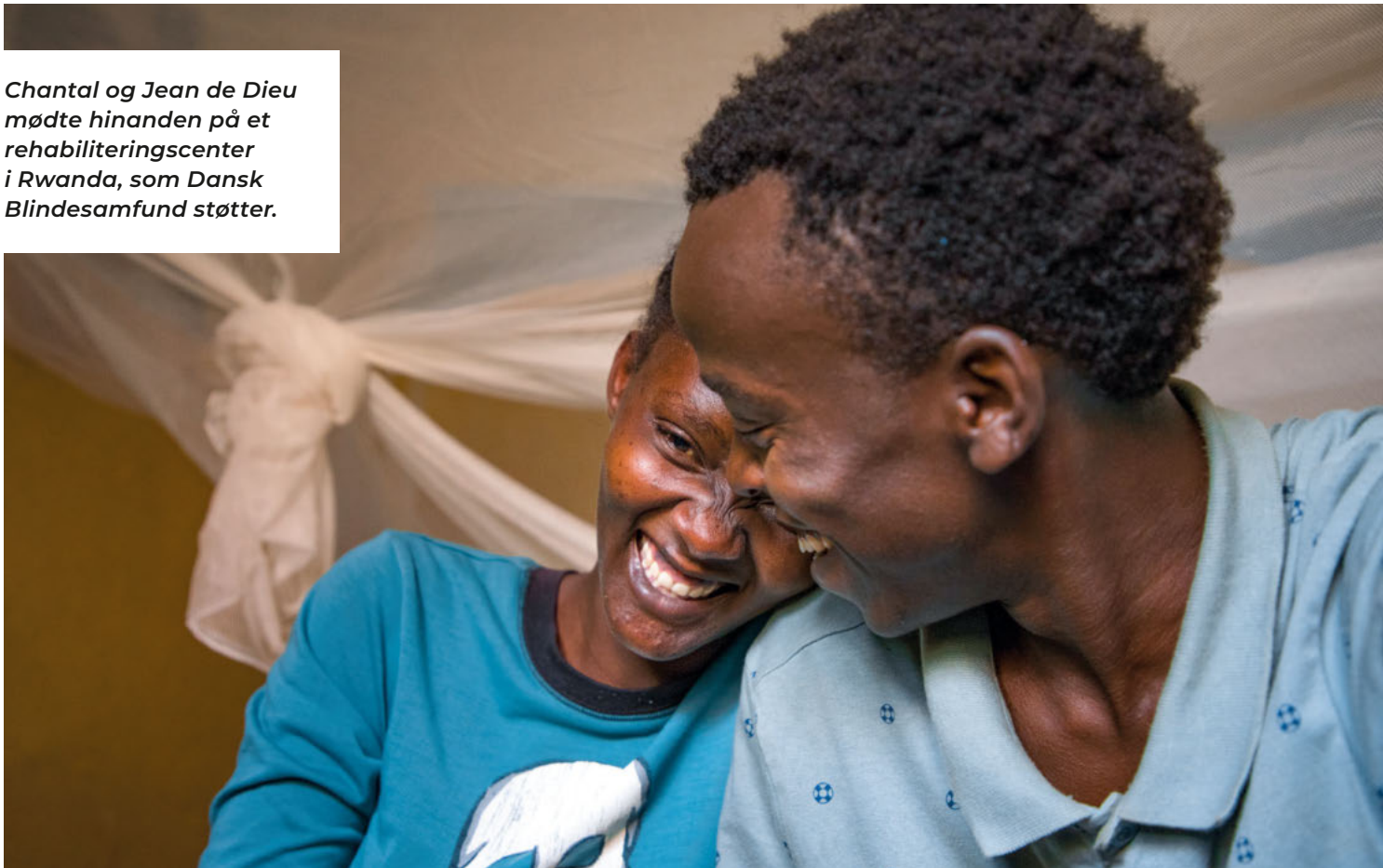
Udover at yde støtte og vejledning til de ukrainske flygtninge har Dansk Blindesamfund også inviteret til netværksseminarer på Fuglsangcentret i Fredericia. Her var fokus at integrere de ukrainske flygtninge i foreningen og skabe et fællesskab blandt de synshandicappede krigsflygtninge.

”Det første netværksmøde handlede primært om, hvad Dansk Blindesamfund kan hjælpe med, hvilke muligheder serviceloven tilbyder og at bringe dem tættere på det danske arbejdsmarked. Et lille minikursus i at være synshandicappet i Danmark. På det andet netværksmøde havde vi fokus på at give gode oplevelser, socialt samvær og følge op på, hvordan de havde det. Vi gik ture i skoven, havde samtalegrupper om at være i Danmark og de blev præsenteret for kurser i Dansk Blindesamfund. De delte ivrigt ud af deres oplevelser og dannede nye venskaber”, fortæller Helle.

Det var helt tydeligt, at de var glade for at møde landsmænd og andre med synshandicap. Flere var faktisk i tårer over, hvor meget hjælp de kunne få gennem Dansk Blindesamfund.

”En kvinde var ret nedtrykt, opgivende og lige ved at melde afbud til netværksseminaret, men dagen efter sagde hun, at det var det bedste, hun havde gjort. Hun var glad, følte sig opløftet og ville gerne blive i Danmark”, siger Helle. ●

Chantal og Jean de Dieu mødte hinanden på et rehabiliteringscenter i Rwanda, som Dansk Blindesamfund støtter.

Når kærlighed finder lys i mørket

Man siger, at kærlighed gør blind. Men for Chantal og Jean de Dieu var det omvendt. De havde begge mistet synet, da de for første gang mødte hinanden på et rehabiliteringscenter for blinde i Rwanda. Et møde, som på mange andre måder gjorde dem seende i livet igen

TEKST OG FOTO: JAKOB KALDAHL FRIBERG

Livet udspiller sig på mange måder som håbet for 22-årige Jean de Dieu, da han i 2015 færdiggør sine studier som billedkunstner. Han er fuld af store drømme om en karriere som portrætmaler. Men på få timer smuldrer planen for den unge rwander, der en varm sommermorgen rammes af en frygtelig hovedpine, der kort efter sender ham i koma. Da han tre dage senere slår øjnene op, er alt, han ser, sort.

”Jeg kan huske, at jeg tænkte, at denne situation simpelthen ikke kan være rigtig. Hver morgen jeg stod op, gik jeg direkte op til mine malerier for at se, om jeg havde fået mit syn tilbage. Jeg bad til Gud hver dag, men der skete intet. Jeg begyndte at frygte, at jeg fremover ville komme til at leve et liv som gadetigger”, fortæller han.

Fem år senere på en fabrik ti kilometer fra Jean de Dieu sidder 21-årige Chantal og producerer ølflasker. Hun har netop spist frokost med sine kollegaer, men da hun rejser sig for at komme tilbage til arbejdet, er noget helt galt.

”Jeg følte mig enormt svimmel, og mit syn begyndte at flimre. Jeg forlod fabrikken med det samme. Jeg fortalte min far, hvordan jeg havde det, og han gik ned for at hente en kage for at forsøge at opmuntre mig. Da han kom tilbage og gav mig den i hånden, kunne jeg tydeligt dufte den, men jeg kunne ikke se den. Da jeg vågnede morgenen efter, var alt blevet hvidt, og efter nogle dage blev det hele bare totalt sort”, fortæller hun.

Svært at være blind i Rwanda

De første år af livet som blinde er hårde for de to unge rwandere. I hver deres hjem i Rwandas pulserende hovedstad Kigali kæmper de en personlig kamp for at acceptere deres nye handicap, som selv deres familier har svært ved at se i øjnene.

”Folk kunne ikke forstå, at jeg ikke kunne se. Min mor, mine søskende og naboer ville simpelthen ikke acceptere det. Du har jo åbne øjne, sagde de. Men jeg kunne intet se”, fortæller Jean de Dieu.

For Jean De Dieu er det ikke kun familiens manglende forståelse, han kæmper med, men også erkendelsen af, at mange års lyse og hå-

befulde timer bag hans farvefyldte lærreder fra den ene dag til den anden er blevet slukket og erstattet af en famlen efter mening i mørket. Og Jean de Dieus bekymringer er ikke uden grund. Det er nemlig svært at få en hverdag til at fungere som blind i Rwanda, fortæller Rachel Musabyimana, der er manager ved Rwanda Union of the Blind.

”Det er meget svært at være blind i Rwanda. Der er vedtaget nogle love, men de er endnu ikke rigtig blevet implementeret. Samfundet har generelt et meget negativt syn på blinde personer, og der er ringe handicapfaciliteter. Både med hensyn til adgang og transport, men også arbejdspladser og uddannelsessteder er dårlige til at inkludere blinde. Det resulterer i, at mange blinde i Rwanda er dårligt uddannede”, forklarer Rachel Musabyimana, der vurderer, at det vestafrikanske land har omkring 57.000 blinde.

Møde i mørket

Men da tilværelsen synes sortest, tændes i 2020 et lys i mørket for både Jean de Dieu og Chantal, da de får tilbuddet fra Dansk Blindesamfunds søsterorganisation i Rwanda om et ophold på deres rehabiliteringscenter i Kigali. Med støtte fra blandt andre Dansk Blindesamfund huser Masaka Resource Center for the Blind hvert år omkring 80 blinde. Og det blev altså stedet, hvor Jean de Dieu og Chantal begge lærte at acceptere at leve med deres handicap - men vigtigst af alt stedet, hvor de fandt hinanden.

”Jeg husker, at vi den første dag på centret alle sad i en rundkreds og delte vores historier med hinanden om, hvordan vi var blevet blinde. Chantal fortalte, at hun ud over at være blind havde mistet begge sine forældre, og jeg tænkte, wauw, sikke en stærk kvinde. Efter det begyndte jeg at snakke med Chantal”, fortæller Jean de Dieu.

Mens Jean de Dieu straks bliver betaget af den fem år yngre Chantal, er Chantal til en start mere skeptisk. Kort efter hun blev blind, havde hun nemlig besluttet sig for, at hun ikke ville giftes, da ingen mand skulle bære den byrde at have en blind kone. Samtidig havde Chantal det svært ved tanken om at skulle date en mand, hun ikke vidste, hvordan så ud.

Livet med synshandicap er svært i Rwanda, men Chantal og Jean de Dieu har håb om en god fremtid sammen.

"Når du er blind og taler med en mand, er du selvfølgelig altid nysgerrig på hans udseende. Så jeg rørte ved hans ansigt, og da jeg rørte det, kunne jeg faktisk i første omgang ikke lide det", griner Chantal og fortsætter:

"Men Jean de Dieu blev ved med at komme og tale med mig. Jeg elskede den måde, han var omsorgsfuld på, og han gav mig næsten al sin tid, så jeg følte mig aldrig alene på centret. En anden ting, jeg elskede ved ham, var, at hver gang Jean de Dieu var ude i byen, kom han altid tilbage med en lille ting til mig. Jeg ville ikke kunne elske en, der ikke viste mig omsorg, men det gjorde Jean de Dieu på en fantastisk måde", siger Chantal.

Barn på vej

For Jean de Dieu voksede kærligheden sig kun større og større, og han besluttede sig for, at han ville tilbringe resten af livet med Chantal. Koste hvad det ville.

"Så en dag spurgte jeg, om hun ville gifte sig med mig. Jeg kan stadig huske, hvordan hun i første omgang kiggede skeptisk på mig og spurgte: Har du nogen penge til at forsørge os? Jeg svarede: Selvfølgelig har jeg det! Men sandheden var, at jeg ingen havde. Men jeg måtte

bare giftes med hende og tænkte inde i mig selv, at jeg nok skulle skaffe penge med Guds hjælp", fortæller Jean de Dieu.

Chantal overgiver sig til kærligheden, og selv om hendes familie i første omgang er kritiske, vil de støtte hende, hvis det er det, hun virkelig ønsker. Og med familiens velsignelse flytter parret sammen.

I dag bor Jean de Dieu og Chantal i et lille hus i det vestlige Kigali. Chantal er gravid, og derfor tager Jean de Dieu sig af de fleste huslige pligter.

"Selvfølgelig er der bekymringer forbundet med at skulle være forældre - især når barnet er lille. Men vi er sikre på, vi kan give det en masse kærlighed og tage os af det. I starten troede ingen jo heller, at vi kunne gifte os og finde et sted at bo. Men det lykkedes. Og derfor tror jeg også på, at vi kan blive gode forældre", fortæller Jean de Dieu, der bruger smulerne af sit syn til at male bestilte portrætopgaver fra sen eftermiddag til klokken fire om morgenen for at få hverdagen til at hænge sammen økonomisk. Parret drømmer om en dag at kunne åbne deres egen kunstneriske workshop for blinde, hvor de besøgende kan lære at skrive sange, digte og lave forskellige former for håndarbejde. ●

